

La societat, a través de les deixalles

TUB D'ASSAIG Els Països Catalans tenen multitud de museus, de temàtica molt variada. Però a ningú se li ha acudit encara inaugurar-ne un com el que s'ha obert a New Jersey, als Estats Units. Es tracta d'un museu d'escombraries. Si la iniciativa no ha estat nostra no és perquè no tinguem prou material. Disposem de deixalles per a uns quants museus.

La institució de New Jersey rebra atenció per part d'alguns científics. L'arqueòleg William Rathia ja està introduint una

als materials composites, es pot seguir tota una evolució, que en cada moment ens pot dir molt sobre els mètodes de treball i els coneixements científics de cada època. Les tones de plàstic que llancem, que augmenten gradualment, marquen l'avanç d'una civilització que algú va batejar com "la de les deixalles". Ara llancem piles, llanternes, envasos de plàstic, electrodomèstics i automòbils. Fa pocs segles es devien rebutjar moltes menys coses.

Bohumil Hrabal descriu, en

sonda en la muntanya de porqueries diverses de l'abocador de Fresh Kill. Vol aconseguir dos objectius. L'un, saber quines deixalles omplen abans el dipòsit i estudiar-ne el procés de descomposició. L'altre, observar com ha canviat la vida de la gent en els darrers quaranta anys.

Si els materials que utilitza l'home són una mostra del progrés tecnològic que assoleix, les escombraries són un exponent del mode de vida. Des de les eines de sílex a la fibra de vidre o

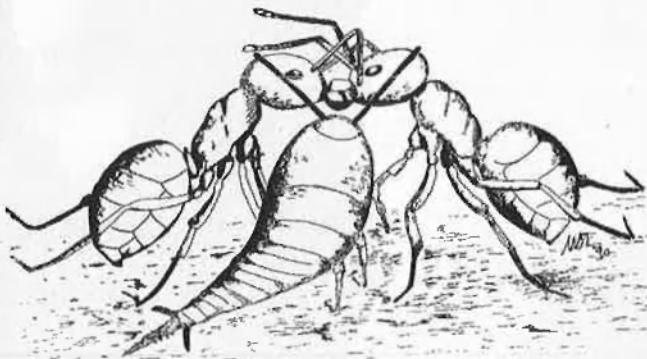
Una solitud massa sorollosa, uns netejadors de clavegueres que observen diferències en la porqueria que hi flueix, segons el dia de la setmana, o que dedueixen quin barri de Praga és més actiu sexualment, segons els preservatius que llança als desaigües. De la mateixa manera, els arqueòlegs del futur podran anar al museu de New Jersey. Les deixalles diuen molt més del que sembla sobre la societat industrial.

Xabier Duran

El peixet de plata

BADALL DE GAT Tímid i pàl·lid, noctàmbul i luctífug, brillant i solitari, apareix quan menys t'ho esperes en un llibre, entre la roba vella, i de vegades també en el rebost. Sempre que aconsegueix evitar la nostra immediata manotada, es deixa caure a terra i busca refugi en els llocs més esquifits i inexpugnables, des dels quals observa amb interès comprensible com la punta de la nostra sabata fracassa repetides voltes en l'intent d'aixafar-lo. Però quan la nostra irritació supera el llindar

da s'amaga un llèpol i un baldraga de molta consideració. Així, a mitja nit, quan la cuina queda lliure, el peixet de plata recorre la taula, els bancs, les cadires, a la recerca dels petits granets de sucre que se'ns hagen escampat en el moment de prendre el darrer cafè. És per això que els científics el batejaren en el seu dia amb el nom de *Lepisma saccharina* mentre que la seua denominació popular fa referència fonamentalment a les escates platejades que recobren el seu cos.

de la peresa i decidim agenollar-nos per tal de traure'ls del seu amagatall, inicia una sèrie de ràpides corregudes, curtes i zigzaguejant, fins que troba aquell foradet de la paret pel qual desapareix definitivament. Potser alguns ja l'heu identificat, se'l coneix popularment com el peixet de plata i és un insecte molt primitiu, tan primitiu que pertany al grup dels insectes sense ales o *apterigots*. S'alimenta a la nit d'un gran nombre de substàncies: principalment de paper, realitzant unes rosegadures característiques (fonamentalment en els llibres incunables, pels quals demostra una gran predilecció), però també accepta deixalles, fullaraca, teixits, insectes morts,... Tanmateix, el seu aliment favorit és el sucre; en realitat sota aquesta fatxa reserva-

D'altres espècies de *peixets* en compte de colonitzar les nostres cases, s'han instal·lat en els formiguers. Així, el gènere *Atelura* (uns peixets daurats que són fàcils de trobar sota les pedres), martiritza les pobres formigues amb la seua actitud pidolaire. Com un gos que observa detingudament com ens fem un bon entrepà de llonganisses, el peixet daurat observa patèticament com dues formigues s'alimenten per trofalàxia (regurgitació dels aliments). Les petites gotetes que regalimen per les mandíbules de les formigues són ràpidament engolides per aquests, que mai en tenen prou. I quan la fam els ataca acudeixen al rebost del formiguier on s'acumulen els aliments arreplegats tan costosament al llarg de l'estiu. Sempre pot sobrar alguna cosa... *Martí Domínguez*